

MILENA TESKA

WYKŁAD GOŚCINNY PROF. DR. W.H. ZIMMERMANNA W RAMACH PROGRAMU „AKADEMICKI I NAUKOWY POZNAŃ”

W dniach 30 maja – 7 czerwca 2015 r. gościł w Poznaniu prof. dr Wolf Haio Zimmermann (fot. 1), niemiecki archeolog, światowej sławy znawca problematyki drewnianego budownictwa pradziejowego i wczesnohistorycznego, emerytowany pracownik naukowy Niedersächsischen Institut für historische Küstenforschung w Wilhelmshaven i emerytowany profesor Uniwersytetu w Hamburgu. Mimo przejścia w stan spoczynku, nadal czynnie zajmuje się on problematyką archeologii osadowej od neolitu do czasów współczesnych. Zapraszany na seminaria, konferencje i odczyty, jest w dalszym ciągu jednym z najwybitniejszych znawców problematyki rozwoju struktur osadowych w pradziejach oraz zagadnień związanych

Fot. 1. Prof. dr Wolf Haio Zimmermann podczas wykładu w dniu 2 czerwca 2015 (fot. P. Namiota)

Fot. 2. Prof. dr Wolf Haio Zimmermann i prof. dr hab. Hanna Kóčka-Krenz, Kierownik Zakładu Prahistorii Powszechniej Epoki Żelaza IP UAM (fot. P. Namiota)

z tradycyjnym budownictwem mieszkalnym i gospodarczym. W podstawowym obszarze jego zainteresowań znajdują się także zagadnienia związane z rozwojem rolnictwa i rzemiosła wiejskiego. Tematyce swych studiów poświęcił liczne książki i artykuły naukowe. Jest twórcą i współautorem międzynarodowego słownika budownictwa drewnianego. Prof. dr hab. Wolf Haio Zimmermann urodził się 23 lipca 1941 r. w Czeskich Budziejowicach. Studiował archeologię pradziejową w Eberhard-Karls-Universität Tübingen (1962-1963); Rijksuniversiteit Groningen (1963-1964) i Georg-August-Universität Göttingen (1964-1971). Równoległe odbywał studia na kierunkach etnologia, antropologia, kulturoznawstwo, paleobotanika, archeologia klasyczna oraz germanistyka. Zdobytą wiedzę z powodzeniem wykorzystuje w swych pracach badawczych. Od roku 1971 pracownik Niedersächsischen Institut für historische Küstenforschung w Wilhelmshaven. W latach 2000-2006 Dyrektor Naukowy tegoż Instytutu. Profesor archeologii Uniwersytetu w Hamburgu. Kurator Niedersächsischen Freilichtmuseums Museumsdorf Cloppenburg. Członek Deutschen Archäologischen Instituts i Römisch-Germanischen Kommission. Od roku 2009 Prezydent The Jean-Marie-Pesez-Conference on Medieval Rural Archaeology – Ruralia. Członek redakcji czasopism naukowych: Archäologisches Korrespondenzblatt; Nachrichten aus Niedersachsens Urgeschichte; Journal of Archaeology in the Low Countries. W roku 2006 odznaczony Federalnym Krzyżem Zasługi (Bundesverdienstkreuzes am Bande).

Prace naukowe podejmowane przez prof. dr. Zimmermanna wyraźnie ukazują jego szerokie horyzonty poznawcze i niezwykłą wszechstronność badawczą. W jego dorobku naukowym można znaleźć rozprawy poświęcone problematyce bytowania

społeczeństw ludzkich od epoki kamienia po czasy średniowiecza. W szczególności jednak w prowadzonych przez siebie studiach skupia się na problematyce epoki żelaza. Należy tym samym niewątpliwie do grona najwybitniejszych europejskich archeologów – badaczy osad i sposobu ich zabudowy od okresu neolitu po czasy nowożytne w Europie Północnej i Środkowej. W swych licznych publikacjach stara się zgłębiać problemy prac ciesielskich prowadzonych przez ówczesnie działających rzemieślników. Jest wybitnym znawcą problematyki osad i budownictwa pradziejowego na terenach Niemiec i Skandynawii w ostatnich wiekach starej i początku nowej ery.

Wizyta prof. dr. W.H. Zimmermanna w Poznaniu odbyła się w ramach miejskiego programu „Akademicki i Naukowy Poznań”. W trakcie swego pobytu prof. dr Zimmermann wygłosił wykład otwarty *Settlement continuity on the Geest in the Elbe-Weser Dreieck from the Pre-Roman Iron Age to the Middle Ages (Flögeln, Loxstedt, Sievern)*, poświęcony zasiedleniu, strukturom społecznym i problematyce budownictwa na Geescie Morza Północnego, od ostatnich dwóch wieków starej ery po początki kształtowania się tamże państwowości saskiej we wczesnym średniowieczu. Wystąpienie prof. dr. W.H. Zimmermanna, które miało miejsce w dniu 2 czerwca 2015 r. w Collegium Historicum – siedzibie Wydziału Historycznego UAM, otworzyła prof. dr hab. Hanna Kóčka-Krenz, Kierownik Zakładu Prahistorii Powszechnej Epoki Żelaza IP UAM, która też prowadziła całość tegoż spotkania (fot. 2). Prof. dr W.H. Zimmermann zapoznał zebranych z sytuacją społeczną panującą w widłach rzek Wezery i Łaby pomiędzy młodszym okresem przedrzymskim a czasami wczesnego średniowiecza. Na tym tle zaprezentował główne źródła archeologiczne, pozwalające na wejście w system kształtowania się ówczesnej stratyfikacji społecznej tego regionu Europy. Prezentowane przezeń wnioski wynikały między innymi z dogłębnej analizy badanych osobiście przez zaproszonego gościa stanowisk funeralnych i osadowych ze strefy wyznaczonej ujściami Wezery oraz Łaby do Morza Północnego. W tym miejscu w szczególności odnosił się on do aspektu przestrzennego zróżnicowania zabudowy osad jako pochodnej ówczesnie panujących stosunków społecznych. Zaproszony Gość zaprezentował w sposób niezwykle przystępny cechy właściwe ówczesnym osiedlom z tej części europejskiego *Barbaricum* oraz wskazał na najbardziej typowe dla nich rozwiązania budowlane tworzące ich przestrzeń.

Wystąpienie prof. dr. W.H. Zimmermanna stanowiło niezwykle cenne kompendium wiedzy na temat budownictwa pradziejowego i wczesnohistorycznego dla całościowego poznania problemu budownictwa pradziejowego i systemów zabudowy ówczesnie funkcjonujących osad, nie tylko w strefie samego Geestu. Po wykładzie odbyła się otwarta dyskusja naukowa, w której poza studentami i pracownikami Instytutu Prahistorii UAM, udział wzięli także goście, specjalnie przybyli na to wydarzenie z innych ośrodków akademickich w Polsce. Łącznie wykład zgromadził audytorium w liczbie 20 osób.

W tym miejscu pragnę bardzo serdecznie podziękować Urzędowi Miasta Poznania za pomoc w organizacji wykładu i dofinansowanie w ramach programu „Akademicki i Naukowy Poznań” wizyty prof. dr. Wolfa Haio Zimmermanna na Wydziale Historycznym UAM.